

Hvor meget er købekraften for overførselsindkomster faldet i kroner og ører?

ANALYSE

JANUAR 2026

Af Jesper Kühl, chefanalytiker, og Mille Bjørk, analysechef
ROCKWOOL Fondens Analyseenhed

De senere år har danske husholdninger oplevet markante prisstigninger på forbrugsvarer. Spørgsmålet om en lavere købekraft har derfor fyldt i den offentlige debat de senere måneder, herunder i forhold til bl.a. overførselsindkomsternes udvikling.

Tidligere analyser fra ROCKWOOL Fonden dokumenterer, at både private lønninger og folkepensionsydelse her i 2026 er tilbage på og over købekraftsniveauet fra 2020. Situationen er derimod anderledes for de fleste overførselsindkomster til personer i den erhvervsdygtige alder. Deres købekraft er stadig under 2020-niveauet, og forventes først at være tilbage i 2029.

I denne analyse opgøres købekraftsændringen i kroner og øre for en række overførselsindkomster. Analysen viser, at:

- Købekraften for dagpenge og førtidspension er i dag ca. 700 kr. lavere pr. måned end i 2020 (før skat).
- Købekraften for kontanthjælp er i dag 200-400 kr. lavere pr. måned end i 2020 (før skat).
- Købekraften for folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg er i dag ca. 50 kr. højere pr. måned end i 2020 (før skat).
- Købekraften for ældrechecken er i dag ca. 460 kr. højere pr. måned end i 2020 (før skat).
- Købekraften for SU, udeboende, er i dag ca. 50 kr. højere pr. måned end i 2020 (før skat).

Ændringen i købekraft opgjort i kroner skal ses i forhold til ydelsernes størrelse. Således vil den ændrede købekraft i kroner og ører alt andet lige være større for højere ydelser end for lavere ydelser.

Hvilken betydning de konkrete, beløbsmæssige ændringer har for den enkelte ydelsesmodtager, svarer analysen ikke på. For nogle grupper i samfundet kan selv et relativt lille beløb have væsentlig betydning, fx hvis deres økonomiske situation er træng.

Store forskelle i tabt købekraft i kroner og ører

Når forbrugerpriserne stiger hurtigere end indkomsterne, falder forbrugernes købekraft, da de med stigende priser kan købe færre varer for den samme indkomst. Siden 2021 er forbrugerpriserne for et bredt bundt af varer og tjenester i gennemsnit steget med 17 pct., mens prisen på fødevarer mv. over samme periode er steget med 29 pct.

Prisstigningerne de senere år har påvirket danskernes købekraft i en kortere eller længere periode alt efter, hvor hurtigt deres indkomster har tilpasset sig de stigende priser. Som vist i tidligere analyser, så har de private lønninger og folkepensionen i hhv. 2024 og 2026 indhentet købekraften sammenlignet med 2020-niveauet, imens den for overførelsesindkomster til personer i den erhvervsdygtige alder forventes tilbage på 2020-niveauet i 2029, jf. *Kühl (2025)* og *Kühl (2026)*.

Af figur 1 fremgår det, hvor meget ændringen i købekraften mellem 2020 og 2026 udgør per måned. Figuren viser konkret at:

- **Dagpenge og førtidspension** har i dag en købekraft pr. måned (før skat), der er ca. 700 kr. lavere end i 2020, dvs. inden prisstigninger startede.
- **Kontanthjælp** har i dag en købekraft pr. måned (før skat), der for mindstesatsen og grundsatsen er ca. 220 kr. lavere og for den forhøjede sats er ca. 400 kr. lavere end i 2020.¹
- **Folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg** har i dag en købekraft pr. måned (før skat), der er ca. 50 kr. højere end i 2020.
- **Ældrechecken** har i dag en købekraft pr. måned (før skat), der er ca. 460 kr. højere end i 2020.
- **SU** for udeboende har i dag en købekraft pr. måned (før skat), der er ca. 50 kr. højere end i 2020.

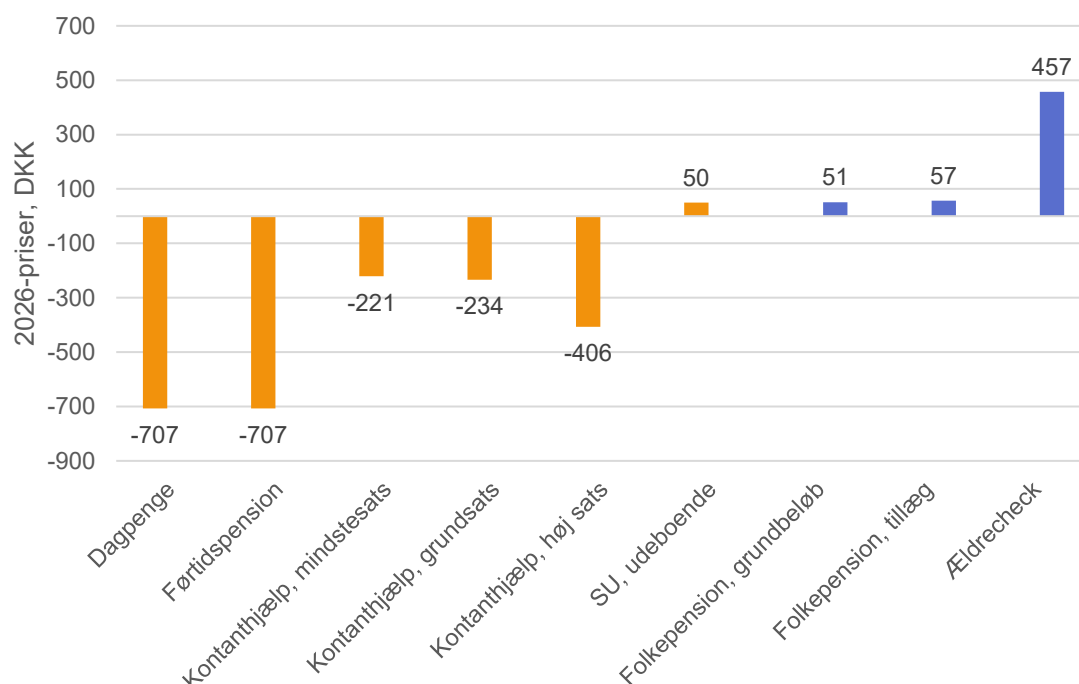
Ændringen i købekraft i kroner og ører afhænger både af indkomstens regulering over tid og af indkomstens størrelse i udgangspunktet. Med en højere ydelse vil tabet af købekraft i kroner og ører være højere, mens en højere regulering over tid vil modvirke en reducere af købekraften som følge af prisstigninger.

Beregningerne er lavet ved først at korrigere de faktiske ydelsessatser for udviklingen af forbrugerpriserne. Dermed opnås for alle år sammenlignelige værdier af ydelsessatser, som alle har samme købekraft pr. krone. Dernæst dannes ændringen i købekraft siden 2020 som forskellen mellem den

¹ Beregningerne for kontanthjælp er baseret på satsniveauer i det gældende kontanthjælpssystem, der trådte i kraft i 1. juli 2025, jf. *tabel 1* nedenfor, og satserne er korrigeret tilbage til 2020 ud fra forbrugerprisindekset. Der sammenlignes derfor ikke med de faktiske ydelsesniveauer for kontanthjælpsmodtagere gældende for 2020.

priskorrigerede ydelsessats for 2026 og ydelsessatsen i år 2020. Beregningen er nærmere dokumenteret i *bilag A* og bygger på tidligere arbejde i *Kühl (2025)*.

FIGUR 1: Ændring i ydelsernes købekraft pr. måned i 2026 ift. 2020-niveau

Note: Ændring fra 4. kvartal 2020 til 1. kvartal 2026. Opgørelsen ser på den månedlige ydelse før skat i 2026, ekskl. eventuel modredning af andre indkomster mv.

Kilde: Dansk Arbejdsgiverforening, retsinformation.dk, Danmarks Statistik, De Økonomiske Råd, Nationalbanken, Beskæftigelsesministeriet og egne beregninger.

Det bemærkes, at analysen ikke svarer på, hvilken betydning de beløbsmæssige ændringer har for den enkelte ydelsesmodtager. Både store og små ændringer i kroner og ører kan ramme grupper i samfundet forskelligt alt efter deres konkrete økonomiske situation. Fx har de lavere ydelser som kontanthjælp i udgangspunktet en lavere købekraft allerede før prisstigningerne, sammenlignet med de højere ydelser som fx dagpenge. De lave ydelser kan derfor være mere sårbare overfor en reduktion af købekraften, selvom tabet i købekraft i kroner og ører er mindre.

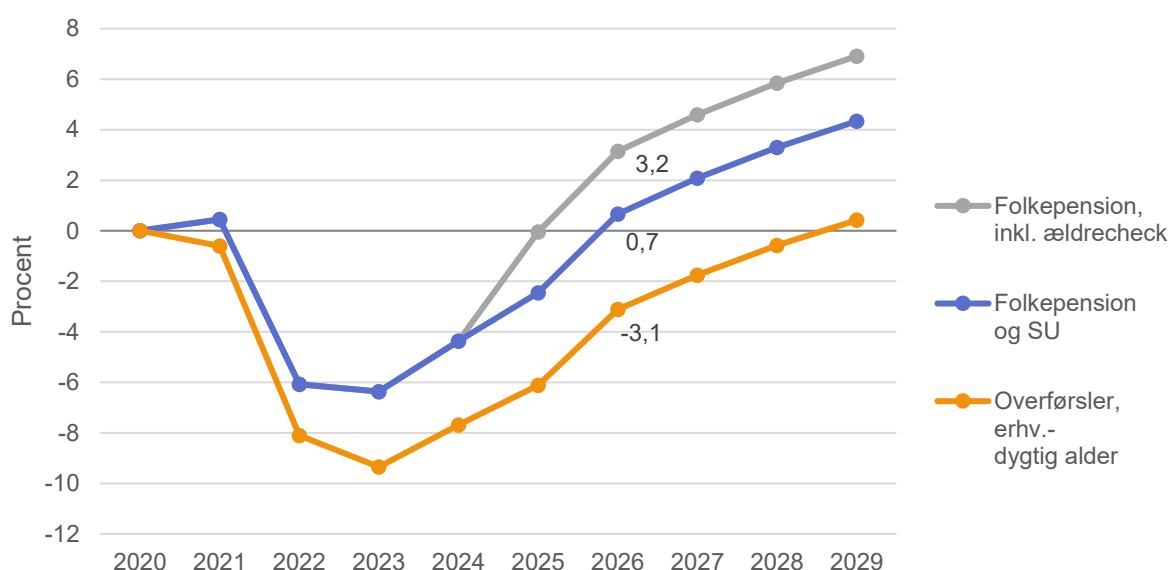
Forventet tab af købekraft frem til 2028 for nogle grupper

Købekraften for en række overførelsesindkomster i den erhvervsdygtige alder, herunder dagpenge, kontanthjælp og førtidspension, er først tilbage på 2020-niveauet i 2029, jf. *Kühl (2025)*. Derfor vil købekraften for indkomsterne også i de kommende år i kroner og ører være lavere end i 2020.

For både folkepensionsydelse og overførelsesindkomster inden folkepensionsalderen faldt købekraften mest i 2022 og 2023, jf. *figur 2*. Siden hen er deres købekraft forbedret i takt med, at ydelsessatserne er blevet reguleret opad og prisstigningerne er aftaget.

Folkepensionen har indhenter købekraften i 2026 – med den fulde ældrecheck allerede i 2025 pga. en forhøjelse af ældrechecken. Købekraften for overførselsindkomster til personer i den erhvervsdygtige alder (med udtagelse af SU) er i dag 3,1 pct. under deres 2020-niveau og forventes først at være tilbage i 2029. SU følger samme årlige regulering som folkepensionsydelserne og har indhentet købekraftsniveauet i 2026.

FIGUR 2: Udvikling af købekraft for folkepension og overførsler ift. 2020-niveau, procent

Note: Alle serier opgøres i forhold til 4. kvartal 2020. For årene 2026-2029 er serierne forventede udviklinger, der bygger på fremskrivninger af løn- og prisudviklingen. "Folkepension" omfatter her grundbeløb og pensionstillæg.
Kilde: Kühl (2026).

Den årlige regulering af ydelsessatser er ens for grupper af ydelser. Derfor vises folkepensionens grundbeløb, pensionstillæg og SU i samme serie i figur 2, ligesom alle overførselsindkomsterne i den erhvervsaktive alder (undtagen SU) også vises som én serie.

Tabel 1 viser de forventede beløbsmæssige betydninger for købekraften pr. måned i årene 2026-2029, opgjort ift. 2020-niveauet. Målt i kroner og ører forventes alle overførselsindkomster til personer i den erhvervsdygtige alder (undtagen SU) at have en lavere købekraft end i 2020 i årene frem til 2028, mens købekraften for folkepensionsydelse er stigende.

Tabel 1: Ændring i købekraft pr. måned ift. 2020, angivet i 2026-priser

	2026	2027	2028	2029
	----- kr., pr. år -----			
Dagpenge	-707	-399	-131	95
Førtidspension	-707	-399	-131	95
Kontanthjælp, mindstesats	-221	-125	-41	30
Kontanthjælp, grundsats	-234	-132	-43	31
Kontanthjælp, forhøjet sats	-406	-229	-75	55
SU, udeboende	50	154	245	322
Folkepension, grundbeløb	51	159	252	331
Folkepension, tillæg	57	176	280	368
Ældrecheck	457	488	516	539

Note: Alle ydelser er bruttoydelser før skat angivet i årets priser og er eksklusive evt. modregning af andre indkomster. Jf. også note til figur 2.

Kilde: Dansk Arbejdsgiverforening, retsinformation.dk, Danmarks Statistik, De Økonomiske Råd, Nationalbanken, Beskæftigelsesministeriet og egne beregninger

Ydelsernes størrelse har betydning den ændrede købekraft i kroner og øre

Forskelle i overførselsindkomsternes ændrede købekraft i kroner og ører er ikke kun et spørgsmål om indkomsternes årlige regulering, men beror også på ydelsernes størrelse i udgangspunktet. Med en højere ydelse vil tabet af købekraft i kroner og ører være højere i kroner og ører.

Ser man alene på den årlige regulering, så følger hovedparten af alle indkomstoverførsler inden folkepensionsalderen den samme årlige reguleringsmekanisme (jf. også figur 2 ovenfor) og har derfor den samme udvikling i købekraft pr. krone. Forskellen i tabt købekraft i kroner og ører på tværs af dagpenge, førtidspension og kontanthjælp beror derfor udelukkende på, at niveauet af fx dagpenge- og førtidspensionsydelserne er højere end kontanthjælpsydelserne. Dagpenge udgør den højeste ydelse i analysen på 22.041 kr. pr. måned, hvorimod mindstesatsen på kontanthjælp udgør den laveste ydelse på 7.095 kr. pr. måned (2026-satser), jf. *tabel 2*. Så når købekraften ændres med samme procentandel, betyder det naturligt mere i kroner for de højeste ydelser end for de laveste.

Forskelle i tabt købekraft i kroner og ører for folkepensionsydelserne og overførselsindkomsterne i den erhvervsdygtige alder skyldes derimod både forskelle i satsernes størrelse og forskelle i den årlige regulering. Satserne for folkepensionsydelserne og SU reguleres således med lønudviklingen, mens satserne for indkomstoverførsler i den erhvervsdygtige alder stiger mindre end lønudviklingen, jf. *boks 2* og *Kühl (2026)*. Det mindre tab af købekraft for folkepensionsydelserne og SU i forhold til overførselsindkomsterne til personer i den erhvervsdygtige alder skyldes derfor både et lavere niveau af de månedlige ydelser og at folkepensionssatserne årligt reguleres med en højere sats.

TABEL 2: Ydelsessatser

	Månedligt beløb (kr.)	
	-- 2020 --	-- 2026 --
Dagpenge ^a	19.083	22.041
Førtidspension	19.092	22.053
Kontanthjælp, mindstesats	5.960 ^b	7.095
Kontanthjælp, grundsats	6.325 ^b	7.529
Kontanthjælp, forhøjet sats	10.971 ^b	13.060
SU, udeboende	6.243	7.426
Folkepension, grundbeløb	6.419	7.544
Folkepension, pensionstillæg	7.122	8.729
Ældrecheck (månedssækvivalent)	1.500	2.242

^a Normal dagpengesats for fuldtidsforsikrede, ekskl. evt. beskæftigelsestillæg.

^b Grundet kontanthjælpsreformen 2025 fandtes der ikke tilsvarende kontanthjælpsatser i 2020. I stedet anvendes 2026-satser, deflateret til 2020-prisniveauet med forbrugerprisindekset.

Note.: Alle ydelser er bruttoydelser før skat angivet i årets priser og er eksklusive evt. modregning af andre indkomster og evt. graduering ud fra opholdstid i Danmark.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet, diverse vejledninger om satser mv. og egne beregninger.

BOKS 2

Årlig regulering af folkepensionsydelser mv.

Satserne for alle overførselsindkomster justeres årligt d. 1. januar efter en lovbundet reguleringsmekanisme. Den årlige reguleringsprocent beregnes ud fra den procentvise ændring i årslønnen to år tidligere, opgjort ud fra Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistik.

Satserne for folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg og den supplerende pensionsydelse (ældrecheck) reguleres med lønændringen to år tidligere. Folkepensionsydelserne stiger således i takt med lønudviklingen, men to år forsinket. Den samme regulering gør sig gældende for SU.

Satser for ydelser til personer i den erhvervsdygtige alder (ekskl. SU) reguleres med 0,3 procentpoint mindre end lønudviklingen. Et beløb svarende til de 0,3 procentpoint indbetales til en individuel pensionsopsparring. I perioden 2021-2023 var stigningstakten af overførselsindkomster ekstraordinært nedsat med yderligere 0,75 procentpoint.

Købekraft er opgjort ud fra samlet forbrugerprisudvikling

Udviklingen af købekraft opgøres ud fra prisudviklingen for private husstandes samlede forbrug, dvs. der fokuseres ikke på fødevarerpriser. Dermed tages der højde for, at stigende priser for én varegruppe kan modgås af faldende priser for andre varegrupper, jf. også *Kühl (2025)*.

Det er samtidigt vigtigt at understrege, at prisudviklinger og prisindeks er gennemsnitsbetragtninger for større grupper af husstande. Der kan være grupper i befolkningen, som kan være særligt ramte af prisstigninger på udvalgte varegrupper, og hvor udviklingen af det generelle forbrugerprisindeks undervurderer faldet i købekraften.

Litteratur

Kühl, J. (2025): Lønmodtagerne har indhentet tabt købekraft – modtagere af overførselsindkomster må vente til 2029. Analyse. Oktober 2025. Rockwool Fonden.

Kühl, J. (2026): Folkepensionens købekraft har indhentet de senere års prisstigninger. Analyse. Januar 2026. Rockwool Fonden.

Bilag A: Metode

Udviklingen af satserne for overførselsindkomster, O_t , bestemmes af en årlig reguleringssats, rg_t ,

$$O_t = O_{t-1} * (1 + rg_t) \quad , \quad [A1]$$

jf. *Kühl (2025)*. Den årlige reguleringssats rg_t er en funktion af lønudviklingen på det private arbejdsmarked to år tidligere,

$$rg_t = \frac{L_{t-2}}{L_{t-3}} \quad [A2]$$

hvor L_{t-2} og L_{t-3} er bruttoårlslønnen hhv. 2 og 3 år tidligere for arbejdere og funktionærer i Dansk Arbejdsgiverforenings årlige strukturstatistik.²

For at opgøre en ændret købekraft af indkomster i kroner og ører omregnes alle indkomster til faste priser (2020-niveau). Denne reale, priskorrigerede udvikling i overførselsindkomsternes satser, O_t^r , opgøres ved at korrigere den nominelle udvikling af overførselsindkomster (jf. ligning A1) med den årlige stigning i forbrugerprisindekset, fpD_t ,³

$$O_t^r = O_{t-1}^r * (1 + rg_t - fpD_t) \quad [A3]$$

En ændret købekraft i kroner og ører opgøres herefter ved at danne differencen mellem det reale niveau af satserne over tid, O_t^r , og satsniveauet i 2020, O_{2020} ,

$$kkD_t^r = (O_t^r - O_{2020}) * \frac{fp_{2026}}{fp_{2020}} \quad [A3]$$

hvor den ændrede købekraft ved det sidste led omregnes til 2026-prisniveau.

² I specifikationen her ses der bort fra at reguleringssatsen for hovedparten af overførsler til personer i den erhvervsdygtige alder reduceres med 0,3 procentpoint, som indbetales som en obligatorisk pensionsopsparing, samt fra mindrereguleringen af overførsler i årene 2016-2023, jf. *Kühl (2025)*.

³ De årlige satser for overførsler omregnes til faste priser ved hjælp af årlige gennemsnit af forbrugerprisindekset.